

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
на освітньо-професійну програму
«Менеджмент»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Сучасні трансформаційні процеси в економіці України, глобальні виклики воєнного часу та потреба у фахівцях, здатних ефективно управляти організаціями різних форм власності, визначають зростання вимог до якості підготовки майбутніх менеджерів. Цим вимогам повною мірою відповідає освітньо-професійна програма «Менеджмент» першого (бакалаврського) рівня, підготовлена колективом кафедри менеджменту Одеського державного аграрного університету.

Мета, що визначена в освітньо-професійній програмі, зорієнтована на підготовку фахівців, які володіють глибокими теоретичними знаннями, практичними навичками, креативним мисленням і високим рівнем соціальної відповідальності. Програма формує здатність випускників вирішувати практичні проблеми управління, планувати діяльність підприємств, впроваджувати інновації та забезпечувати сталий розвиток виробничих колективів і громад.

Освітньо-професійна програма «Менеджмент» вирізняється своєю спрямованістю на формування компетентностей та програмних результатів навчання, що відповідають регіональній стратегії розвитку економіки, сучасним тенденціям національного та міжнародного ринків праці, а також управлінським кадровим потребам підприємств-стейкхолдерів. Значну увагу приділено підготовці фахівців для агропродовольчого сектора, як одного з пріоритетних напрямів розвитку національної економіки України, що має важливе значення у контексті забезпечення продовольчої безпеки на глобальному рівні.

В умовах воєнного стану, коли в країні відбуваються суттєві зміни в економічному середовищі та законодавстві, особливо важливим є посилення правової складової підготовки майбутніх менеджерів. З огляду на це, доцільно передбачити у складі блоку компонентів професійної підготовки дисципліну «Правове забезпечення управлінської діяльності», що сприятиме формуванню у здобувачів необхідних правових знань для прийняття обґрунтованих та ефективних управлінських рішень.

Слід відзначити, що освітньо-професійна програма «Менеджмент» підготовки бакалаврів забезпечує органічне поєднання теоретичної підготовки з практичною та дослідницькою діяльністю здобувачів. Такий підхід сприяє формуванню у майбутніх фахівців умінь застосовувати набуті знання для розв'язання реальних управлінських завдань, здійснення аналітичної та

проектної роботи, а також розвитку навичок самостійного прийняття управлінських рішень. Представлений набір освітніх компонентів демонструє цілісність, науково-практичну спрямованість і прикладний характер програми, що відповідає сучасним вимогам до підготовки конкурентоспроможних менеджерів. Програма має виразну практичну спрямованість, зорієнтовану на потреби аграрного сектору економіки, що робить її надзвичайно актуальною для Одеської області.

У цілому програма, підготовлена колективом кафедри менеджменту Одеського державного аграрного університету, є актуальною, відповідає запитам роботодавців і може бути рекомендована до впровадження в освітній процес.

Рецензент:

Голова правління СВК «Родина»
Білгород-Дністровський район
Одеська область

Мандриченко В.Є.

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо – професійну програму «Менеджмент»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Кардинальні трансформаційні зміни в суспільстві та економіці під впливом глобальних викликів інформаційного, цифрового, біологічного та воєнно-політичного характеру обумовлюють зростання вимог до якісного змісту вищої освіти та підготовки висококваліфікованих фахівців у сфері управління і адміністрування. Розроблена на кафедрі менеджменту Одеського державного аграрного університету освітньо-професійна програма «Менеджмент» першого (бакалаврського) рівня є результатом комплексного врахування викликів сьогодення з метою імплементації в освітній процес сучасних методик викладання та освітніх компонент, зміст яких відображає сучасні тренди та відповідає вимогам потенційних роботодавців – стейкхолдерів щодо оволодіння здобувачами відповідними загальними та спеціальними компетентностями.

У освітньо-професійній програмі віддається перевага таким компетентностям, які стосуються формування сучасних знань у сфері менеджменту, продукування нових бізнес-ідей, застосування ефективних комунікацій в процесі управління, здатності працювати в команді та реалізації лідерських якостей, аналізу економічного, інноваційного, маркетингового та експортного потенціалу підприємства та розробки напрямів і інструментарію його розвитку з урахуванням галузевих особливостей. Оволодінню здобувачами бакалаврського рівня зазначеними компетентностями сприятиме вивчення логічно сформованого комплексу освітніх компонент.

Позитивною рисою освітньо-професійної програми є те, що вона включає комплекс освітніх компонент як загальної, так і професійної підготовки, у складі яких виділяються освітні компоненти, що допоможуть майбутнім менеджерам швидко адаптуватись до роботи в підприємствах та організаціях і орієнтуватись в питаннях менеджменту як на мікрорівні, так і на рівні регіонального і галузевого управління, а також управління зовнішньо-економічною діяльністю.

Як актуальні для сучасних умов слід оцінити представлені в освітній програмі не лише традиційні освітні компоненти з менеджменту, а й такі, що мають соціальну та галузеву спрямованість: соціальна відповідальність бізнесу, аграрний менеджмент.

Вкрай актуальним сьогодні є володіння знаннями щодо управління матеріальними, фінансовими, інформаційними потоками. Тому цілком логічним є включення в освітню програму для менеджерів такої освітньої компоненти, як логістика.

Вкрай важливим для сучасного фахівця з менеджменту є й вивчення і вдосконалення володіння державною та іноземною мовами, що представлене в

освітній програмі окремими дисциплінами у блоці обов'язкових компонент загальної підготовки.

Відмінністю освітньої програми є те, що в ній оригінально і в достатньому обсязі представлені освітні компоненти практичної підготовки, у складі яких особливо слід відзначити навчальну практику з менеджменту і маркетингу та міждисциплінарний тренінг-курс «Прийняття управлінських рішень».

Перелік всього комплексу запропонованих в освітній програмі компонент сприятиме формуванню професійних компетентностей майбутніх бакалаврів менеджменту та їх адаптації до професійної діяльності в умовах ринкової економіки, а також здобуттю soft-skills, що здатні забезпечити випускнику програми конкурентні переваги для професійного становлення і кар'єрного зростання.

В цілому освітньо-професійна програма «Менеджмент» першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань «Управління та адміністрування», підготовлена колективом кафедри менеджменту Одеського державного аграрного університету, відповідає сучасним запитам потенційних роботодавців та може бути рекомендована для впровадження в навчальний процес.

Рецензент
Голова (начальник) Роздільнянської
районної державної (військової)
адміністрації Одеської області

Сергій ПРИХОДЬКО

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
на освітньо-професійну програму «Менеджмент»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
в галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
за спеціальністю 073 «Менеджмент»
в Одеському державному аграрному університеті

В сучасних умовах конкурентоспроможність економіки країни залежить від її здатності вчасно та адекватно реагувати на виклики зовнішнього середовища, потреби суспільства, що є можливим лише за умови якісної підготовки майбутніх фахівців. Забезпечити реалізацію поставлених стратегічних цілей і завдань може тільки фахівець, який має ґрунтовну професійну підготовку, володіє розвинутими вміннями і навичками, що дозволяють йому успішно здійснювати професійні обов'язки й ефективно використовувати сучасні управлінські технології. З огляду на вищезначене актуальною є підготовка бакалаврів менеджменту, що відповідають сучасним вимогам. Врахування об'єктивних умов функціонування сучасних підприємницьких структур при розробці рецензованої програми дозволяє підтримати визначену мету освітньої програми та схвалити представлену структуру її характеристик.

Рецензована освітньо-професійна програма розроблена науковцями кафедри менеджменту Одеського державного аграрного університету на основі вимог Стандарту вищої освіти, державних нормативних документів, якими визначено тенденції модернізації професійної підготовки майбутніх фахівців. Кадрове забезпечення освітньо-професійної програми відповідає профілю освітніх компонент, що викладаються та підтверджує відповідність заявленому рівню підготовки бакалавра. Це дає підстави підсумувати, що в Одеському державному аграрному університеті створено сприятливі освітні, інформаційні, нормативно-правові, соціальні передумови для навчання на бакалавраті.

Крім того, освітньо-професійна програма «Менеджмент» містить низку освітніх компонент, які логічно розподілені за циклами загальної та практичної підготовки. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня бакалавра відповідає стаття 5 Закону України «Про вищу освіту» та вимогам Стандарту.

Обраний алгоритм послідовності вивчення освітніх компонент, регламент освітнього процесу, перелік та обсяг обов'язкових і вибіркового освітніх компонентів відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Рецензована освітньо-професійна програма «Менеджмент» розроблена з урахуванням пропозицій та рекомендацій різних категорій стейкхолдерів: потенційних роботодавців, випускників, здобувачів вищої освіти, що підтверджує відповідність компетентностей та програмних результатів навчання сучасним тенденціям та запитам ринку праці. Саме тому її особливостями є поглиблене вивчення менеджменту в аграрній сфері із врахуванням Стратегії сталого розвитку України.

З метою подальшого вдосконалення змістового наповнення програми та підвищення її відповідності сучасним вимогам управлінської освіти доцільно включити до обов'язкових освітніх компонентів дисципліну «Лідерство та організаційна поведінка». Введення цього навчального курсу сприятиме розвитку у здобувачів вищої освіти лідерських якостей, формуванню навичок ефективної комунікації, розуміння закономірностей поведінки людей у трудових колективах, що є невід'ємною складовою сучасного управлінського процесу. Такий компонент дозволить поєднати теоретичну підготовку з формуванням практичних компетентностей у сфері управління людьми, організаційною культурою та мотивацією праці, що безпосередньо впливає на успішність діяльності аграрних підприємств.

Аналіз рецензованої освітньо-професійної програми «Менеджмент» дозволяє з впевненістю рекомендувати її до використання в освітньому процесі з метою підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту
та маркетингу Державного університету
інтелектуальних технологій і зв'язку

 Олена СТАНІСЛАВИК

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ

НАЧАЛЬНИК ВІДДІЛУ КАДРІВ

